

NOVEMBRE 2025

GUIA DE CAPACITACIÓ PER A LA GESTIÓ I TRAMITACIÓ DE LA FORMACIÓ PROGRAMADA PER LES EMPRESES

GLOSSARI

Aquest **glossari** recull els principals conceptes i termes utilitzats al llarg de la Guia de capacitació per a la gestió i tramitació de la Formació Programada per les Empreses (FPE) i els Permisos Individuals de Formació (PIF).

L'objectiu és **facilitar la comprensió del vocabulari tècnic i administratiu** relacionat amb la gestió i tramitació de la formació.

Els termes s'han organitzat **per ordre alfabètic per tal d'agilitzar la cerca i consulta** dels conceptes d'interès.

Acció formativa: Unitat de formació que defineix objectius, continguts, modalitat i durada, a partir de la qual es conformen els grups formatius que componen els participants. Col·loquialment s'anomena curs, però a l'aplicació de FUNDAE es defineix com "acció formativa".

Acció formativa dissenyada per l'empresa: Són accions formatives que responen a les necessitats específiques de les empreses i que no es corresponen amb formació inclosa al Catàleg d'Especialitats Formatives ni amb formació conduent a l'obtenció d'un Certificat Professional.

Acreditació i inscripció (Certificat de Professionalitat i Especialitat Formativa):

Procés mitjançant el qual una entitat de formació obté el reconeixement oficial per impartir determinades accions formatives dins del Sistema de Formació Professional per a l'Ocupació.

- > L'**acreditació** s'aplica a les entitats que imparteixen formació conduent a Certificats Professionals, i certifica que compleixen els requisits tècnics, pedagògics i d'instal·lacions establerts per la normativa.
- > La **inscripció** s'aplica a les entitats que imparteixen especialitats formatives no conduents a certificat de professionalitat, i es realitza mitjançant declaració responsable al registre corresponent.

Acta de discrepàncies: Document que es presenta a la FUNDAE quan, un cop informada la Representació Legal de les Persones Treballadores (RLPT), sorgeixen discrepàncies i, transcorregut el termini de 15 dies, aquestes es mantenen. En aquest cas, s'ha de complimentar el model d'Acta de discrepàncies perquè sigui examinat per la Estructura Paritària Sectorial, amb l'objectiu de mediar sobre les mateixes. Aquest document s'ha de remetre a través de l'apartat "Observacions" del menú Empresa de l'aplicació de la FUNDAE.

Aplicació telemàtica de la FUNDAE: Plataforma digital on les empreses han de registrar, comunicar i gestionar tota la informació relativa a la Formació Programada per les Empreses i els Permisos Individuals de Formació.

Avaluació d'aprofitament: Procés que permet valorar si la persona participant ha assolit amb èxit els objectius formatius previstos en una acció de formació. Es basa en la valoració de les activitats, proves o exercicis realitzats durant el curs, i el seu resultat determina si s'atorga el diploma d'aprofitament o, si escau, el certificat d'assistència.

Avaluació de l'aprenentatge: Procés mitjançant el qual es mesura fins a quin punt les persones participants han assolit els objectius i competències previstes en una acció formativa. Pot incloure proves, exercicis pràctics, activitats o observacions del rendiment, i permet verificar el grau de comprensió, aplicació i transferència dels coneixements adquirits al lloc de treball.

Bonificació: És un mecanisme pel qual les empreses poden descomptar del pagament de les seves cotitzacions a la Seguretat Social (casella 763 del Sistema RED) el cost de la formació que imparteixen a les seves persones treballadores.

Catàleg d'Especialitats Formatives: És un instrument de transparència i difusió del sistema integrat d'informació. Té validesa i és aplicable en tot l'estat, i inclou l'ordenació de tota l'oferta de formació desenvolupada en el marc del Sistema Nacional d'Ocupació.

Certificats Professionals: Títols oficials expedits pel Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports o, si escau, per les comunitats autònomes, que acrediten les competències professionals adquirides.

Aquestes certificacions garanteixen que la persona posseeix els coneixements, habilitats i actituds necessàries per exercir una determinada activitat laboral d'acord amb els requisits del mercat de treball.

Checklist: Llista de comprovació per verificar el compliment dels requisits administratius i documentals en la gestió i tramitació de la formació.

Cofinançament privat: Principi pel qual el cost total de la formació no és assumit íntegrament amb fons públics, sinó que es reparteix entre l'Administració i l'empresa.

Les empreses de més de cinc persones treballadores han d'aportar una part mínima del cost de la formació amb recursos propis, com a mostra del seu compromís amb la qualificació i millora professional de la plantilla.

Aquest percentatge mínim de cofinançament es determina segons la mida de l'empresa, d'acord amb la normativa vigent, i pot acreditar-se mitjançant costos salarials dels participants, costos no bonificats o aplicant una menor quantia de bonificació.

Cost d'oportunitat de la formació: És el valor que representa el cost del que l'empresa deixa de guanyar quan destina temps i recursos (temps, diners, personal, etc.) a formar a les seves persones treballadores. Aquest cost és entès com una inversió amb retorn positiu, tenint en compte els beneficis que s'obtenen a mitjà i llarg termini derivats de la

millora de competències professionals, que pot incidir en l'augment de la productivitat o la reducció d'errors. En definitiva, la formació sempre genera un guany net per a l'empresa, ja que el valor del coneixement adquirit supera el cost temporal de dur-la a terme.

Crèdit assignat: És l'import anual amb el que compten les empreses per poder bonificar la formació realitzada. Es garanteixen 420€ com a mínim per a totes les empreses.

Crèdit addicional: És el crèdit que s'aplica quan s'ha exhaurit el crèdit ordinari (5%) i els costos salarials dels permisos individuals de formació superen aquest import. En aquest cas, l'empresa pot finançar costos salarials utilitzant el crèdit addicional en forma d'hores, segons la mida de la plantilla.

Crèdit disposat: Saldo pendent d'utilitzar, és a dir, la part del crèdit assignat que encara no s'ha exhaurit i que l'empresa pot destinar a la bonificació de noves accions formatives o bé a Permisos Individuals de Formació durant l'exercici en curs.

Crèdit mínim garantit: Import mínim de 420 euros anuals que totes les empreses que cotitzen per formació professional disposen per finançar accions formatives, independentment de la seva mida o cotització de les quotes a la formació professional a la Seguretat Social.

Crèdit ordinari: El crèdit ordinari d'un PIF és el 5% del crèdit anual que l'empresa té disponible per a formació bonificada, calculat segons les cotitzacions de la Seguretat Social fetes l'any anterior per formació professional. Aquest és el primer crèdit que es consumeix per bonificar el cost salarial dels permisos individuals de formació.

Declaració responsable: La declaració responsable és un document administratiu mitjançant el qual una entitat de formació manifesta, sota la seva responsabilitat, que compleix els requisits legals, tècnics i de personal necessaris per impartir formació professional per a l'ocupació.

Detecció de necessitats formatives: Procés sistemàtic mitjançant el qual es recullen i analitzen les necessitats de formació de les persones treballadores i de les empreses, amb l'objectiu d'alinejar les accions formatives amb les competències requerides pel lloc de treball i pel mercat laboral.

Diploma o certificat d'assistència: Document acreditatiu que s'emet un cop finalitzada l'acció formativa (com a màxim dos mesos després de la finalització de l'acció formativa).

- > **Diploma:** Document que s'atorga a les persones participants que han completat el curs amb aprofitament, és a dir, que han superat les proves o criteris d'avaluació establerts pel centre de formació. També s'expedeix el diploma quan

la persona ha acreditat una assistència mínima del 75 % de la durada total del curs.

- > **Certificat d'assistència:** Document que s'emet quan la persona ha assistit al curs però no ha superat l'avaluació o no hi havia criteris d'aprofitament previstos. També s'expedeix aquest certificat quan l'assistència ha estat inferior al 75 % de la durada total del curs.

Encàrrec de gestió de l'organització de la formació: Acord formal entre una empresa i una entitat organitzadora mitjançant el qual aquesta assumeix la gestió de la formació. Aquest acord es formalitza mitjançant el contracte d'encàrrec de gestió de l'organització de la formació, document que estableix les responsabilitats, obligacions i condicions de col·laboració entre ambdues parts.

Entitat de formació: És una organització, pública o privada, amb personalitat jurídica pròpia, persona física o comunitat de béns, que compta amb centres, espais, instal·lacions, equipaments i recursos humans per al desenvolupament d'activitats de caire formatiu en qualsevol de les modalitats de formació: presencial, mixta i teleformació. Pot ser contractada directament per l'empresa o bé per l'entitat organitzadora per a impartir la formació. L'entitat de formació, haurà de complir els següents requisits:

- > Si la formació està inclosa al Catàleg d'Especialitats Formatives o als Certificats Professionals, haurà d'estar inscrita al Registre de Formació Professional per a l'Ocupació.
- > Si la formació és fora del Catàleg, haurà d'estar inscrita mitjançant una declaració responsable al registre corresponent.

Entitat organitzadora: Empresa o entitat que, en nom d'altres empreses, assumeix la gestió i organització de la formació programada, incloent-hi les obligacions administratives i de comunicació amb la FUNDAE. A més de gestionar la formació, l'entitat organitzadora pot impartir-la directament, sempre que estigui degudament inscrita com a entitat de formació segons el tipus d'accions que desenvolupi complint d'igual forma els requisits establerts per a les entitats de formació.

Errors freqüents: Situacions habituals que poden afectar el correcte desenvolupament de la formació i condicionar la seva bonificació. Inclouen incidències com no comunicar a temps l'inici d'un curs, no conservar la documentació justificativa o incomplir requisits formals. La guia recull exemples i solucions pràctiques per evitar-los. La guia recull solucions pràctiques.

Formació dissenyada per l'empresa: Formació planificada i estructurada per l'empresa per donar resposta a les seves necessitats específiques de qualificació o a les del seu personal. Aquesta formació pot ser impartida internament o externament, i ha de complir els requisits de planificació, seguiment i justificació establerts en el sistema de Formació Programada per les Empreses.

Formació en aula virtual: Es considera formació presencial impartida a través d'un entorn digital o aula virtual que permet la interacció en temps real entre formador i participants mitjançant sistemes de comunicació audiovisual. L'aula virtual ha de garantir la connexió simultània de totes les persones participants, la possibilitat d'interacció bidireccional i la verificació de l'assistència mitjançant registres d'accés i permanència.

Formació en modalitat mixta: Modalitat que combina sessions presencials i activitats de teleformació, integrant els avantatges de totes dues. La planificació ha de distingir clarament les hores corresponents a cada modalitat, assegurant que totes les parts del programa compleixen els requisits tècnics, pedagògics i de seguiment establerts per la normativa.

Formació en modalitat presencial: Modalitat en què la persona participant i el personal formador coincideixen físicament en el mateix espai i temps, desenvolupant la formació de manera simultània en un centre, aula o instal·lació habilitada.

Formació en modalitat teleformació: Modalitat en què el procés d'aprenentatge es desenvolupa a distància mitjançant plataformes digitals, que permeten la interacció entre formador i participants, així com el seguiment i control del progrés de cada alumne.

Formació Oficial: Formació reconeguda per una acreditació o títol oficial, emès pel Ministeri d'Educació, Formació Professional i Esports o per les comunitats autònomes competents. Inclou, entre d'altres, els certificats professionals, els títols de formació professional i altres programes acreditats dins del Sistema de Formació Professional per a l'Ocupació, que garanteixen la validesa acadèmica i professional a tot el territori estatal.

Formació Programada per les Empreses: Formació bonificada que permet a les empreses recuperar part dels costos a través de bonificacions de la Seguretat Social.

FUNDAE: La Fundació Estatal per a la Formació en l'Ocupació (FUNDAE) és l'entitat col·laboradora i de suport tècnic del Servei Públic d'Ocupació Estatal (SEPE) en matèria de formació en el treball. Així mateix, exerceix funcions de suport al Ministeri de Treball en el desenvolupament estratègic del sistema de formació per a l'ocupació.

Grup formatiu: Unitat d'execució d'una acció formativa que reuneix un conjunt concret de participants i especifica tots els detalls necessaris per al seu desenvolupament de la formació: dates d'inici i fi, horari, lloc d'impartició o modalitat, i persona formadora assignada. Cada acció formativa pot tenir un o diversos grups formatius, segons la planificació de l'empresa o entitat organitzadora.

Incidència: És qualsevol situació que altera el desenvolupament previst d'una acció formativa i que, per tant, s'ha de comunicar, justificar o regularitzar davant l'administració o l'entitat de control. És un fet "no previst" que afecta l'execució de la formació: el calendari, el grup, la impartició, l'assistència o la documentació.

Inspeccions: Actuacions realitzades pels òrgans competents amb l'objectiu de verificar i garantir el correcte desenvolupament de la formació. Poden incloure revisions documentals, comprovacions de costos o visites in situ per assegurar la qualitat, traçabilitat i coherència del procés formatiu amb la normativa vigent.

Modalitat d'impartició de la formació: Fa referència a la manera com es desenvolupa la formació, segons el grau de presencialitat i el tipus d'interacció entre la persona formadora i les persones participants. La modalitat determina si la formació es duu a terme de manera presencial, en línia o mitjançant fórmules mixtes, i fixa els requisits obligatoris de seguiment i control.

Mòduls econòmics: Límits establerts per participant, hora i modalitat, que determinen l'import màxim bonificable d'una acció formativa.

No conformitat: Situació en què es detecta alguna desajust o incidència respecte als requisits establerts en la normativa o en la justificació d'una acció formativa. Les no conformitats es consideren una oportunitat de millora, ja que impulsen la correcció, l'ajustament dels procediments i el reforç de la qualitat del sistema formatiu.

Participants: Persones treballadores que formen part del grup formatiu i assisteixen a les accions formatives bonificades. Poden ser de qualsevol categoria professional i tipus de contracte, sempre que pertanyin a l'empresa que imparteix o encarrega la formació i estiguin d'alta en el Règim General de la Seguretat Social durant el desenvolupament del curs.

S'inclouen també les persones treballadores en situació d'ERTO i les de contracte fix discontinu durant els períodes d'activitat, sempre que estiguin d'alta en el moment de la formació.

Participants finalitzats: Persones participants que han completat, com a mínim, el 75 % de la durada total de l'acció formativa, i que han estat notificades com a finalitzades a la plataforma de la FUNDAE en el moment de la comunicació de la finalització del curs.

Permís Individual de Formació (PIF): Iniciativa que permet a la persona treballadora, amb l'autorització de la seva empresa, conciliar el treball i la formació, dedicant part de la seva jornada laboral a realitzar una formació reconeguda mitjançant una acreditació oficial. L'empresa pot bonificar-se el cost salarial de les hores d'absència concedides a la persona treballadora (fins a un màxim de 200 hores laborables per any natural o curs lectiu), com a suport al desenvolupament professional i personal del seu personal.

Pla d'Acció Tutorial: Document organitzatiu i pedagògic que estableix com s'acompanyarà les persones participants durant el seu procés formatiu, tenint en compte tant la seva dimensió personal com la professional. Inclou les actuacions de tutoria, suport i dinamització que es duren a terme al llarg de la formació, especialment rellevants en la modalitat telemàtica per garantir el seguiment i l'assoliment dels objectius d'aprenentatge.

Pla de formació: És el document o programa anual de l'empresa mitjançant el qual es planifiquen, estructuren i comuniquen a l'entitat competent les accions formatives que es realitzaran per a les persones treballadores, amb l'objectiu de millorar les seves competències professionals, ajustar-se a les necessitats del mercat i fer ús dels crèdits de formació gestionats per la FUNDAE.

Plantilla mitjana: Nombre mitjà de treballadors de l'empresa durant l'any anterior, utilitzat per calcular el crèdit assignat i els percentatges de compliment de cofinançament privat.

Programa formatiu: És l'estructura general d'aprenentatge que pot incloure una o diverses accions formatives, normalment articulades perquè el conjunt doni resposta a un objectiu global de desenvolupament professional o una necessitat organitzativa.

Qüestionari d'avaluació de la qualitat: Instrument establert per la FUNDAE que han d'emplenar les persones participants un cop finalitzada l'acció formativa. Té com a objectiu mesurar la qualitat de la formació rebuda i recollir la valoració de l'alumnat sobre aspectes com la utilitat dels continguts, la metodologia, la competència del personal formador, els materials emprats o les condicions d'impartició.

Quota de formació professional: Aportació obligatòria de les empreses a la Seguretat Social. És la base per calcular el crèdit anual de formació.

Registre d'Entitats de Formació Professional per a l'Ocupació: Registre competència de les comunitats autònomes on s'inscriuen les entitats que imparteixen formació inclosa en el Catàleg d'Especialitats Formatives o vinculada a certificats professionals. Garanteix que les entitats inscrites compleixen els requisits tècnics, pedagògics i d'instal·lacions necessaris per desenvolupar accions formatives amb reconeixement oficial.

Registre Estatal d'Entitats de Formació (REEF): Registre gestionat pel Servei Públic d'Ocupació Estatal (SEPE) que integra la informació sobre totes les entitats inscrites o acreditades per impartir formació dins del Sistema de Formació Professional per a l'Ocupació. Inclou tant les entitats inscrites al Registre d'Entitats de Formació Professional per a l'Ocupació de cada comunitat autònoma com les inscrites mitjançant declaració responsable per a la formació no inclosa al Catàleg d'Especialitats Formatives.

Representació Legal de les Persones Treballadores (RLPT): Òrgan representatiu dels treballadors (comitè d'empresa, delegats de personal, etc.). Ha de ser informada prèviament de la formació bonificada que es vulgui realitzar.

Seguiment i Control: Procés continu de supervisió i acompanyament de les accions formatives per part de les entitats responsables, amb la finalitat de garantir el compliment dels requisits tècnics, pedagògics i administratius. Aquest seguiment permet detectar oportunitats de millora, assegurar la transparència i preservar la confiança en el sistema de formació programada per les empreses.

Sistema RED: Plataforma de la Seguretat Social a través de la qual les empreses comuniquen les seves cotitzacions i poden aplicar les bonificacions de formació.

Tipologies de formació: Concepte que descriu l'origen i la naturalesa de la formació segons qui l'imparteix i quin és el seu caràcter. Les tipologies de formació permeten distingir si la formació és interna o externa, així com si té un caràcter obligatori per normativa o respon a necessitats pròpies de l'empresa.

SERVEIS A
LES EMPRESSES

Generalitat de Catalunya
Consorci per a la Formació Continua
de Catalunya